

حمزة ابن قاسم علوي

نواد حضرت ابو الفضل العباس
عليه السلام
مشير ربه حمزة غريبي

محمد سعيد بجاتي

سرشناسه: نجاتی، محمد سعید، ۱۳۵۷ -

عنوان و نام پدیدآور: حمزه بن قاسم علوی (نواده حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام) مشهور به حمزه غربی (محمد سعید نجاتی).

مشخصات نشر: تهران: نشر مشعر، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص.

شابک: ۷-۵۸۰-۵۴۰-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: عباس بن علی علیه السلام ۲۶-۶۱ ق. -- فرزندان

موضوع: امامزاده حمزه بن قاسم علوی (حله، عراق)

موضوع: امامزاده‌ها -- عراق -- حله

موضوع: امیران -- عراق -- سرگذشتنامه

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ن ۳ ع ۲ / ۴ / ۴۲ BP

رده‌بندی دبیری: ۲۹۱ / ۹۵

شماره کتابشناسی ملی: ۱۳۹۱

حمزه بن قاسم علوی

تألیف:	محمد سعید نجاتی
تدوین:	پژوهشکده مع و زبانت
ناشر:	مؤسسه فرهنگی هنری مشعر
چاپ و صحافی:	چاپخانه مشعر
نوبت چاپ:	اول - زمستان ۱۳۹۳
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
بها:	۴۵۰۰ تومان

ISBN: 978-964-540-580-7

شابک: ۷-۵۸۰-۵۴۰-۹۶۴-۹۷۸

مراکز پخش و فروشگاه‌های مشعر:

تهران: تلفن: ۰۰۳۶۴۵۱۲۰۲۱ / قم: تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۳۸۴۰۰

فهرست

۷	دباجه
۹	مقدمه
۱۱	فصل اول: زندگانی و خاندان
۱۱	نام و نسب جناب حمزه
۱۳	چهره‌های برجسته خاندان حمزه
۱۶	همنامان جناب حمزه
۱۸	فرزندان جناب حمزه
۱۹	زمانه و محیط زندگی حمزه
۲۲	ری و قم در زمان حمزه بن قاسم
۲۵	فصل دوم: حیات علمی حمزه بن قاسم
۲۵	گستره دانش
۲۶	اساتید و مشایخ شناخته شده حمزه بن قاسم
۳۲	شاگردان شناخته شده جناب حمزه بن قاسم
۳۷	فصل سوم: مسند حمزه بن قاسم
۳۷	۱. خداشناسی
۵۱	۲. اهل بیت علیهم‌السلام
۵۷	۳. فضایل علی علیه‌السلام

۴۰.....	۴. تاریخ اهل بیت علیہ السلام
۷۵.....	۵. مواعظ
۹۶.....	۶. آداب، فضایل و مستحبات
۱۱۵.....	۷. معارف عام اهل بیت علیہ السلام
۱۲۵.....	فصل چهارم: آستان مقدس حمزه
۱۲۵.....	تاریخچه مقبره و زیارتگاه حمزه
۱۲۵.....	شافیه تعیین قبر
۱۲۸.....	تاریخچه و بازسازی حرم جناب حمزه
۱۳۳.....	مصائب باقیات فعلی آستان مطهر حمزه بن قاسم
۱۳۹.....	مدایح جناب حمزه بن قاسم
۱۶۰.....	تک نگاری ها و بو ط
۱۶۳.....	پیوست تصاویر
۱۷۵.....	کتابنامه

دیباجه

سعادت واقعی انسان و شرط پویایی جوامع بشری در سایه شناخت و کاآند کردن سیره اولیای الهی است. پر آشکار است که سیره اولیای الهی به ویژه اهل بیت خاندان وحی علیهم السلام به عنوان متقن ترین آموزه های تربیتی و اساسی ترین مؤلفه در فرهنگ اسلامی است. شناخت واقعیت های زندگی آنان و بهره گیری از روش و مناس رفتار و گفتارشان می تواند زمینه های تعالی و سعادت واقعی انسان را فراهم سازد، از این رو پژوهش در آثار اولیای الهی می تواند جست و جو در احوال خاندان پاک نبوت که در دامن پر مهر آنان کامل ترین انسان ها پرورش یافته اند به منظور الگوگیری از آنان ضرورت انکارناپذیر مراکز پژوهشی است.

گروه تاریخ و سیره پژوهشکده حج و زیارت در راستای ایفای رسالت خود برای ترویج فرهنگ اصیل اهل بیت علیهم السلام به

شرح حال شماری از چهره‌های تأثیرگذار جهان اسلام در قالب
تکننگاری‌هایی مستقل پرداخته و در این کتاب‌ها برای دسترسی
آسان علاقمندان، زندگینامه تفصیلی هر فرد و معرفی زیارتگاه‌های
منسوب به وی و تاریخچه و اعتبار آن ارائه شده است.

در پایان پژوهشکده حج و زیارت لازم می‌داند از تلاش
مؤلف محترم و ارزیابان و همه دوستانی که در واحد آماده‌سازی
پژوهشکده به ثمر رسیدن این اثر تلاش نموده‌اند،
سپاسگزاری نماید.

انه ولی التوفیق

گروه تاریخ و سیره

پژوهشکده حج و زیارت

مقدمه

جانپازی بی‌همتای حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام در روز عاشورا، پادشاه بیکران الهی و مقام والایی را برای وی به ارمغان آورد که همه شهدایان در بهشت، به آن غبطه می‌خورند و خداوند به پادشاهستان قطع شده‌اش، دو بال به او می‌دهد تا در بهشت مانند جبرئیل علیه السلام طالب، همراه فرشتگان الهی پرواز کند. در دنیا نیز جاودانی نام مبارکش در مجالس عاشقان سالار شهدایان و باقی ماندن دودمان پاک حضرت ابوالفضل علیه السلام در طول تاریخ، نمونه‌ای از این پادشاه است.

یکی از چهره‌های پاک خاندان حضرت ابوالفضل علیه السلام جناب ابویعلی حمزه ابن قاسم علوی است که زیارتگاهش در یکی از شهر حله عراق، به نام حمزه غربی معروف است و ما را این نوشته به معرفی وی می‌پردازیم؛ باشد که این تلاش، ذره‌ای از ادای دین ما به اسوه شجاعت و وفا باشد. هرچند تاریخ به

صورت مستقیم، چندان به ایشان نپرداخته، اما تلاش کردیم تا با بهره‌گیری از گزارش‌های باقیمانده درباره ایشان و روایات متعددی که از وی در کتب روایی شیعه بر جای مانده، در حد وسع خود، به معرفی او پردازیم.

لازم است از پژوهشکده حج و زیارت و مدیر گروه تاریخ و میره جناب حجت‌الاسلام والمسلمین محمدمهدی بحرالعلوم که ضمن در اختیار گذاشتن فرصت این پژوهش، با راهنمایی‌های عالی خود، یاریگر اینجانب بودند، تشکر کنم.

محمد سعید نجاتی